

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.298/2007/7.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Hevesi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Hevesi Ferenc ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Berta és Lázár Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Lázár Zoltán ügyvéd) által képviselt **(alperes neve, címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2007. április hó 20. napján kelt 2.G.40.016/2007/11. számú ítéletével szemben a felperes részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 400.000,- (Négyszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a felperes 164.100,- (Egyszázhatvannégyezer-száz) Ft elsőfokú eljárási illeték visszaigénylésére jogosult.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

Az alperest műszaki berendezések kedvezményes beszerzésére alapították. Tagjai 2005. július 21-én szindikátusi szerződést kötöttek, melyben rögzítették, hogy a tagok jogosultak az alperes nevében a társaság tevékenységi köréhez tartozó termékek vásárlására. A szállítás a tag székhelyére vagy telephelyére történt - amely egyben az alperes telephelye is volt -, az alperes nevére kiállított számlát a tag legkésőbb a számla lejártát megelőző napon köteles volt kiegyenlíteni az alperes alszámlájáról.

A felperes 2005-ben határozott időtartamú, 2005. december 31. napjáig terjedő hatállyal szállítási keretszerződést kötött az alperessel, amely alapján vállalta, hogy a szerződésben megjelölt alperesi telephelyekre szállítja az árut. Az alperes egyik tagjának, a **Cs...** Bt-nek az **(település, utca, házszám)** alatti székhelye 12. telephelyként került feltüntetésre.

Az alperes nevében 2006. március hó 21. napjától május hó 2. napjáig terjedő időszakban a **Cs... T... Kft.** rendelt meg több alkalommal árut, amelynek székhelye, telephelye, tagjai, illetőleg ügyvezetése a perbeli időszakban nagyjából azonos volt a **Cs... Bt**-vel, illetve annak tulajdonosi körével. A leszállított árukról kiállított számlák fejrésében az alperes szerepel vevőként, a számlák alján azonban a **Cs... T... Kft.** képviselőjének cégszerű aláírása került feltüntetésre. A felperes által 2006. évben a **Cs... T... Kft.** megrendelése alapján szállított áruk ellenértékét az alperes részben sem egyenlítette ki.

Az alperes a 2006. április 20-án kelt levelében árukiadási tilalmat rendelt el a **Cs... Kft.** telephelye részére, felhívta a felperest, hogy a telephelyre árut ne szállítson.

A felperes leszállított keresetében az alperest 20.483.499,- Ft tőke és kamatai megfizetésére kérte kötelezni. Álláspontja szerint a keresettel érintett számlák fejrésében vevőként az alperesi kft. és annak 12. számú telephelye került feltüntetésre, így függetlenül az egyéb körülményektől, követelését az alperessel szemben érvényesítheti. Utalt az alperes tagjai között létrejött szindikátusi szerződésre, melyre figyelemmel az ellenérték megfizetését az alperestől követelheti függetlenül attól, hogy az árut ténylegesen mely tagja rendelte meg, illetőleg vette át.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadta, hogy a felperestől árut nem rendelt meg, részére a felperes nem szállított, közöttük jogviszony nem jött létre, erre figyelemmel a felperesnek nem tartozik. Véleménye szerint a **Cs... T... Kft.** visszaélt azzal, hogy elnevezése, tulajdonosi, képviseleti köre nagyfokú hasonlóságot mutat az alperes egy tagjával, és megtévesztette a felperest.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és a felperest 1.000.000,- Ft perköltség megfizetésére kötelezte. Indokolásában megállapította, hogy a peres felek között a perbeli áru szállítására nem jött létre jogviszony. Az áru tényleges megrendelője a **Cs... T... Kft.** volt, és a felperes e cég részére teljesített. A kiállított számlákon vevőként ugyan az alperest 12. számú telephelyének megjelölésével tüntette fel a felperes, azonban a **Cs... T... Kft.** cégszerű aláírással tanúsította, hogy ő az áru tényleges vevője. A szindikátusi szerződés az alperes és tagjai között jött létre (akik között egyébként nem szerepel a **Cs... T... Kft.**), ezért annak tartalma a peres felek jogvitájában nem bír jelentőséggel.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felek a szállítási keretszerződés határozott időtartamának lejártát követően is a szerződésben megfogalmazottak szerint jártak el. A **Cs... T... Kft.** küldött megrendelést, de ténylegesen az alperes nevében és képviseletében eljárva kötött megállapodást, mely alapján az alperes nevére kiállított számlákat az alperesnek küldte meg, aki azokat minden esetben befogadta és lekönyvelte, majd minden bizonnyal a tagjának továbbszámlázta. Ezzel elismerte a tartozását, a felek között a jogviszony ráutaló magatartással létrejött. Utalt arra, hogy az alperes 2006. október 17-én visszaküldte a számlákat részére, de azokat ismét megküldte. Nem értett egyet az elsőfokú ítéletben megállapított perköltség összegével sem, az ügyvédi munkadíj mértékét túlzottnak találta.

A fellebbezés kiegészítésében előadta, hogy mind ő, mind az alperes büntető feljelentést tett a **Cs... T... Kft.**-vel szemben. Az alperes feljelentéséből megállapítható, hogy az elkövetési érték magában foglalja a felperes jelen perben érvényesített követelését is, azaz ezt is az ő sérelmére elkövetett bűncselekménynek tekinti. Utalt arra, hogy az alperes csak a 2006. április 20-án kelt levelében tájékoztatta őt arról, hogy a **Cs... T... Kft.** telephelyére árukiadási tilalmat rendel el. Ebből következik, hogy eddig az időpontig befogadta a számlákat, a perbeli ügyletet ezzel a saját nevében kötött szerződésnek tekintette.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Nem vitatta, hogy a felperesi számlákat tévedésből befogadta és azokat továbbszámlázta a **Cs... T... Kft.** részére, azonban később a hiba észlelésekor a számlák stornózva lettek. A **Cs... T... Kft.** jogtalanul használta fel az alperes bélyegzőjét, megtévesztve ezzel a szállítót. Előadta, hogy időközben tagjai sorából kizárta a **Cs... Bt.** Tagadta, hogy a felperesnek írt elektronikus levelében elismerte volna a **Cs... T... Kft.** tartozását sajátjaként, csupán arról tájékoztatta a felperest, hogy a köztük levő jó kapcsolatra tekintettel megpróbálja elérni a **Cs... T... Kft.** tartozásainak kifizetését.

A fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében a felperes arra hivatkozott, hogy az alperes tudomással bírt már 2006. március 23-án - a 2005. évi rendelkezések, illetőleg szerződéskötések alapján járó bónusz elszámolásakor - arról, hogy a **Cs... T... Kft.** az alperesi pecsétet használja a szerződéskötéskor, azonban ezt ekkor nem kifogásolta. Ebből következően, ha a **Cs... T... Kft.** megtévesztette a szállítót, annak az alperes is tevékeny részese kellett, hogy legyen.

A fellebbezés **alaptalan.**

A felperes kereseti tényállításai alapján jelen per tárgya az volt, létrejött-e a peres felek között szállítási szerződés a felsorolt áruk vonatkozásában vagy sem. A felperes mindvégig arra hivatkozott, hogy a jogviszony létrejött, következésképpen a vételár kifizetésére a vevő alperes köteles. A felperes arra helyesen utalt fellebbezésében, hogy a szindikátusi szerződés lényegi eleme az volt, hogy az alperes és tagjai között ügyleti képviseletre vonatkozó megbízási szerződés jött létre, a megbízott tagok a megjelölt körben az alperes nevében tehettek jognyilatkozatot (Ptk. 219. § (1) bekezdés). A képviseletre vonatkozó szabályok értelmében a képviselő cselekménye által a képviselt válik jogosítottá, illetőleg kötelezetté (Ptk. 219. § (2) bekezdés), a szindikátusi szerződésben kapott megbízási az alperes tagjait arra jogosította fel, hogy az alperes nevében kössenek adásvételi, szállítási szerződést, eljárásuk eredményeként a jogviszony alanya megrendelői, vevői pozícióban az alperes lett. Miután az alperes tagjainak képviseleti jogosultsága 2006. évben is fennállt, nem volt akadálya annak, hogy a tagok - de csak a tagok - az alperes nevében árukat rendeljenek, így akár a felperessel is szállítási szerződést kössenek. A felperesnek valóban nem kellett ismernie a szindikátusi szerződés „tartalmát”, ugyanakkor az írásbeli szállítási keretszerződés időszaka alatt kapott jelentős volumenű megrendelések teljesítése során megfelelő ismereteket szerzett arra vonatkozóan, hogy az alperes nevében pontosan mely cégek jogosultak eljárni.

Mivel a korábbi időszakban az alperes képviselőjeként a **Cs... Bt.** járt el, 2006. évben is a Bt-t kellett a felperesnek képviselőnek tekintenie.

Tényszerűen megállapítható, hogy a **Cs... T... Kft.** nem a **Cs... Bt.** jogutódja, nem tartozott az alperes tagjai sorába, képviseleti jogosultsággal nem rendelkezett. Amennyiben a **Cs... T... Kft.** a képviseleti jog hiányában az alperes nevében tett jognyilatkozatot, úgy álképviselőként járt el, ha a képviselt utóbb az eljárását nem hagyta jóvá, ez azzal a következménnyel jár, hogy a felperes és az alperes között jogviszony nem jött létre, az okozott károkat pedig az álképviselőnek kell megtérítenie (Ptk. 221. § (1) bekezdés).

A felperes a fellebbezésében hivatkozott arra, hogy az alperes utólag jóváhagyta az álképviselő eljárását, illetve elismerte a perbeli tartozását. Álláspontja szerint mindez ráutaló magatartással történt, nevezetesen akként, hogy az alperes a felperes számláit befogadta, könyvelésében szerepeltette, a megjelölt összegeket tovább számlázta a **Cs... T... Kft.** felé. Az alperes a Ptk. 216. § (1) bekezdése értelmében a jóváhagyásra, közvetetten szerződés létrehozására irányuló akaratát ráutaló magatartással is kifejezésre juttathatta, ezért vizsgálni kellett, a felperes által felhozott körülmények minden kétséget kizáró módon igazolják-e, hogy az alperes az álképviselő eljárását utólag valóban jóváhagyta.

A bírói gyakorlat szerint szerződést keletkeztető joghatás csak olyan magatartáshoz fűződhet, amely kétséget kizáróan fejezi ki a szerződési akarat tartalmát, amelyet a közfelfogás szerint sem lehetett másképp értelmezni, mint amely a szerződés létrehozására irányul. Ha a megállapodás ténye bizonyítható és annak tartalma megállapítható, a joghatás attól függetlenül bekövetkezik, hogy a felek milyen módon nyilatkoztak meg. A ráutaló magatartás nem hoz létre szerződést, ha a felek magatartása - önmagában vagy a korábbi tárgyalásokkal, az ügyletkötés körébe eső körülményekkel együtt - nem fejezi ki a megegyezést a szerződés lényeges vagy bármelyik fél által lényegesnek minősített pontjaiban (BH 1988/5/147., 1994/6/330. számú jogeset). A polgári jogban nem érvényesül a „hallgatás beleegyezés” elve. A hallgatás csak akkor minősül ráutaló magatartásnak, ha az összes körülményből nyilvánvaló módon az következik, hogy az beleegyező akaratot fejez ki. A bírói gyakorlat szigorúan kezeli a ráutaló magatartás bizonyítását, az csak akkor állapítható meg, ha a másik félnek az adott magatartásból egyértelműen fel kellett ismernie a szerződési akaratot. A felperesi számlák befogadása, rövid időn belüli kifogásolásának elmulasztása (az alperes hallgatása) nem értékelhető akként, hogy jóváhagyta a **Cs... T... Kft.** eljárását, ezzel elismerte, hogy jogviszony áll fenn közte és a felperes között. Önmagában ugyanis a számla befogadása teljesítés hiányában szerződés létesítésére irányuló magatartásnak nem tekinthető (BH 1995/7/401. sz. jogeset). Az alperest az említett kft. megtévesztette, arról tájékoztatta, hogy a Bt. átalakulása folyamatban van, a számla átadása után időre volt szükség, amíg az átalakulással kapcsolatos előadás valótlanúsága kiderült. A 2006. április 20-i levél, az árukiadási tilalom elrendelése azt igazolja, hogy az alperes a **Cs... T... Kft.**-t nem tekintette képviselőjének, eljárását nem hagyta jóvá. Az alperes valóban továbbszámlázta ezt az összeget a kft. részére (erről akkor a felperes még nem tudott), a Bt-vel és a Kft-vel egyeztetett annak érdekében, hogy a felperes követelése megtérüljön. Amikor kiderült, hogy a szükséges fedezetet egyik cég sem biztosítja, a felperes számláit visszaküldte. A releváns adatok ismeretében az alperes megtagadta az álképviselő eljárásának utólagos jóváhagyását, ennek

következtében a peres felek között nem jött létre szerződés. Az a tény, hogy az alperes szerepeltette a büntető ügyben „kárként” azt az összeget is, amit tőle a felperes követel, nem azt igazolja, hogy ezzel elismerte a peres felek közötti jogviszony létét, hanem csupán azt, számolt azzal a lehetőséggel, hogy ezt az összeget marasztalása esetén a felperesnek ki kell fizetnie. A felsorolt körülmények nem minősülnek olyan nyilvánvaló, mindenki számára egyértelmű ráutaló magatartásnak, amelyből megalapozottan arra lehetne következtetni, hogy az alperes kétséget kizáróan jóváhagyta a **Cs... T... Kft.** álképviselőkénti eljárását.

Tartozáselismerésként sem lehet értékelni az alperes felperes által megjelölt magatartást, az alperes levelében foglaltakat, a tartozás elismerésének magyarázatot nem igénylő módon kifejezetten és félreérthetetlenül kell történnie, a Ptk. 242. § (1) bekezdésében írt jogkövetkezmények alkalmazása csak ezen utóbbi esetben indokolt (EBH 2000/2/309. számú elvi határozat). A számla befogadása, illetve a felperesi követelés megtérülése érdekében az együttműködés felajánlása nem tekinthető tartozáselismerésnek.

Megjegyzi az ítéletábra, a felperesnek is volt lehetősége arra, hogy még a perbeli szállítások megkezdése (2006. március 21.) előtt észlelje a „képviselő” személyében történt változást: a **Cs... Bt.** 2005. évi megrendeléséből fennmaradt tartozásainak rendezéséről szóló 2006. március 16-i kétoldalú megállapodást (11/A/1 sz. beadvány) ugyanis - annak ellenére, hogy annak tetejére a bt. cégszerű jegyzése került és a megállapodás fejrésében is a bt. lett feltüntetve - a bt. cégformát átjavítva a kft. képviselője írta alá a saját cégének eltérő bélyegzőjét használva. Ebben a megállapodásban utalás történt arra is, hogy 2006. évre a Kft-vel a felperes szállítási szerződést kötött (5. pont), ez a szerződés a perben nem került csatolásra.

A fenti indokok alapján az ítéletábra nem találta bizonyítottnak, hogy a peres felek között szállítási szerződés jött létre, ezért a vételár megfizetése iránti keresetet elutasító elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest az ítéletábra a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes másodfokú eljárási költségének viselésére, az alperes ügyvédjének munkadíját a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének b) pontja, valamint (5) bekezdése alapján állapította meg.

Az ítéletábra az 1990. évi XCIII. tv. 80. § (1) bekezdés f./ pontjára figyelemmel megállapította, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban tévedésből lerótt illetéktöbblet visszatérítésére jogosult, ebben a kérdésben külön kérelmére az erre hatáskörrel rendelkező adóhatóság határoz.

Szeged, 2007. október hó 19. napján

Dr. Mányoki Zsolt sk.. Hámori Attila sk.
a tanács elnöke

Zanócné Dr.Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

táblabíró